

ALV 84. Oi Ylkä, Jeesus rakkaimpain.

Tämä Paavali Ervastian virsi on lestadiolaista alkuperää, painettu arkkivirtenä ensi kerran v. 1874 Oulussa. Vihkosen nimi oli Kaksi Hengellistä matka-laulua Taiwaalliseen Sioniin. Ervasti oli syntynyt 1840 ja kuoli 1896. Hän oli talollinen, saarnaaja ja lauluntekijä Pudasjärveltä. Hän liittyi lestadiolaisiin 1860-luvun puolivälissä. Hän oli paikkakunnan johtava saarnaaja vuosikymmeniä. Hän teki saarnamatkoja ympäri Suomea ja kävi myös 2 kertaa Amerikassa. Jälkimmäiseltä matkalta palatessaan hän kuoli Oulussa. Muistelmissa hänestä on säilynyt leppoisa ja sydämellinen kuva. Hänen julistuksensa keskeisiä piirteitä olivat Veriyhjän kärsimysten kuvailu heränneiden rohkaisemiseksi uskomaan ja asenne lakihenkistä kristillisyyttä vastaan. Laajan Raamatuntuntemuksensa vuoksi hän sai lisänimen ”Raamatun jättiläinen”. Hänen laulujensa runomitta on yksinkertaista ja muoto väljää. Tätä laulua Ylkä Jeesus rakkahin painettiin vuosina 1874-1893 peräti 31 kertaa. Se oli kaikista tuon ajan arkkivirsistä levinnein. Se esiintyi myös muiden herätysliikkeiden laulukirjoissa, mm. Akreniuksessa. Eo. tiedot olen poiminut kirjasta Lepopaikka suloinen, Siionin matkalaulujen lähteillä. Mainittu laulukirja on kahden lestadiolaissuunnan yhteinen ja ilmestyi uusittuna v. 2002. Sieltä löytyy muitakin Halullisten sielujen lauluja mm. Oo mun köyhä sieluni. 1800-luvun lopulla oli Suomen eri herätysliikkeillä paljolti samat laulukirjat. Oli virallinen ”Wanha Wirsikirja”, Laguksen kääntämä Siionin virret ja silloinen HSHL, joka tosin oli nykyistä puolet suppeampi. Se kulki toisinaan myös nimellä Pikku Siioni. Lestadiolaisetkin käyttivät näitä vielä silloin. Evankelisilla oli oma Siionin Kanteleensa.

Rov. Timo Holma kertoo eräässä esitelmässään, että ollessaan pappina Haukiputaalla ja Iissä 1950- ja 60-luvuilla siellä eli vielä useita henkilöitä, jotka muistivat ulkoa monia sellaisia vanhoja Siionin Virsiä ja HSHL, joita ei enää moniin vuosikymmeniin ollut lestadiolaisten laulukirjoissa. He kertoivat oppineensa nuo laulut nuoruudessaan ”Vanhasta Siionista” ja ”Pikku Siionista”(= 1800-luvun lopun ”Akrenius”). Rohkenen yrittää laulaa muutaman säkeistön v. 1980 Matkalauluista.

Sml 127v

1. Oi Yl - kä, Jee - sus rak - ka - hin ,
I - lo - ni o - let i - kui - sin,
Kun rau - han lii - ton kans - sa - ni
Teh - nyt oot i - an - kaik - ki - sen.

15. Pois täältä sielun halajaa
Ikuisen rauhan majahan
Joss' iloisella mielellä
Saan laulaa Kaanaan kielellä

20. Sinne Jeesus meitä taluta
Ja oikealla polulla
Ain' loppun asti johdata,
Ett' toisemme saamm' kohdata!

21. Ikuisess' ilosalissa,
Ylhäällä taivaan kuorissa
Ijäti luona Jumalan
Ikuista juhlaa viettää saan.

22. Nyt amen sanon ilolla,
Oleskelen elämän lähteellä;
Näin voitan synnin, saatanan
Ja kuljen rauhan satamaan.

Tässä heidän v. 1980 virressään on mukana kaikki 22 säkeistöä, kuten meidänkin vanhassa Akreniuksessa.

Ihmeellisiä ovat myös sävelmien kulkeutumiset. Tämä sävelmä on selvästi samaa juurta kuin mitä täällä päin laulamme ehtoovirressä Jeesuksen nimeen päätämme, veisuumm' ja rukouksemme...

Jotkut teistä muistavat raumalaisen Toivo Vuorisen. Tämä virsi ”Ylkä Jeesus rakkahin” oli hänen lempivirtensä. Puhuessaan hän usein liikuttui voimakkaasti, löi käsiään yhteen ja toisteli: Jeesukse vere kiitos olkko, Jeesukse vere kiitos olkko.

Tämän virren sävelmä (A96 = ALV84)) on ensi kerran merkitty muistiin aivan 1800-luvun lopulla täältä Eurajoen Lapijoelta. Se on kestänyt kulutusta muuttamatta muotoaan. Se on tänään samanlainen kuin toistasataa vuotta sitten. Monet sävelmät ovat nimittäin muokkautuneet melkoisesti vuosikymmenten kuluessa, kun niitä on laulettu ilman säestystä ja nuottikirjoja. Tämä melodia on kuitenkin säilyttänyt muotonsa.

Uudistetut sanat ovat Jaakko Löytyn ja Kaija Pispän käsialaa